

**INSTRUCȚIUNI ȘI RECOMANDĂRI**  
**PRIVIND PRINCIPALELE ASPECTE DE IMPLEMENTARE A PROIECTELOR**  
**MAJORE COFINANȚATE DIN POS MEDIU**

**Aprobarea Studiului de Fezabilitate și a documentațiilor de atribuire**

- Responsabilitatea în ceea ce privește verificarea și aprobarea Studiului de Fezabilitate (SF) inclus în Aplicația de finanțare revine **Beneficiarului, conform competențelor sale, astfel:**
  - Proiectele care vor fi finanțate prin Axa Prioritară 1 „Extinderea și modernizarea sistemelor de apă și apă uzată”, unde beneficiarul este operatorul regional din sectorul de apă și apă uzată, vor fi aprobate de către operatorul regional (regie sau societate comercială), pe baza aprobărilor date prin HCL/HCJ de fiecare autoritate locală care face parte din asociația de dezvoltare intercomunitară.
  - Proiectele ai căror beneficiari sunt asociațiile de dezvoltare intercomunitară (ADI) vor fi promovate de către acestea, prin Decizie AGA-ADI, pe baza aprobărilor anterioare date de toate autoritățile locale care beneficiază de investiții în cadrul proiectului, în calitate de membri ai asociației de dezvoltare intercomunitar.
  - Pentru proiectele de investiții ale autorităților publice locale cofinanțate din fonduri comunitare și fonduri de la bugetul de stat, promovate și aprobate în conformitate cu prevederile art. 44 alin. (1) din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, nu este necesar avizul Consiliului Interministerial și nici elaborarea unei hotărâri a Guvernului României pentru aprobarea indicatorilor tehnico-economici. Astfel, proiectele de investiții vor fi aprobate, după caz, de către consiliul local sau consiliul județean.
- Orice actualizare a Studiului de Fezabilitate presupune elaborarea unui memoriu tehnic pe baza unor studii, măsurători, elaborate ulterior aprobării Studiului de Fezabilitate care a stat la baza aprobării Aplicației de finanțare și care să justifice aceste modificări, fără a determina **schimbarea scopului și obiectului proiectului inițial**.
- Toate documentațiile tehnice de actualizare a SF aprobat (studii de soluție, studii de fezabilitate) trebuie avizate de Comitetul Tehnico-Economic (CTE) al Beneficiarului și reprezentantul legal al acestuia și vor fi aprobate în aceleași condiții ca și SF inițial.
- **Orice modificare față de Studiul de Fezabilitate care a stat la baza aprobării Aplicației de finanțare, care nu este însoțită de o justificare clară, pertinentă poate deveni cheltuială neeligibilă, în urma verificării făcute de AM POS**

**Mediu/ Autoritatea de Audit/ Auditul Comisiei Europene, situație în care acoperirea acestor cheltuieli se va face din bugetul propriu al Beneficiarului.**

- Beneficiarul are obligația asigurării verificării proiectelor tehnice ce vor sta la baza elaborării documentațiilor de atribuire, de către specialiști verficatori de proiecte atestați, conform prevederilor Legii 10/1995 privind calitatea în construcții.
- Anterior demarării procedurii de atribuire, respectiv *anterior publicării Anunțului de Participare*, Beneficiarul, în calitate de Autoritate Contractantă, are obligația **legală** de a-și verifica și **aproba documentația de atribuire** elaborată de consultant, atât din punct de vedere procedural cât și din punct de vedere tehnic/financiar/calitativ. **Documentația de atribuire (DA) trebuie să fie în conformitate cu Cererea de Finanțare și Studiul de Fezabilitate aprobate**, astfel încât orice lucrare/activitate este inclusă în DA și nu se regăsește în SF devine cheltuială neeligibilă.
- În timpul derulării contractelor, modificările de soluție față de SF-ul sau Documentația de atribuire aprobate anterior semnării contractelor, vor fi justificate conform prevederilor legale, atât din punct de vedere tehnic, cât și din punct de vedere procedural, respectiv al legislației achizițiilor publice și aprobate în aceleași condiții ca și documentația inițială.

Autoritatea de Management a pus la dispoziția consultanților și beneficiarilor de proiecte finanțate prin POS Mediu, modele pentru elaborarea documentațiilor de atribuire pentru contracte de servicii (supervizare și managementul de proiect) și pentru contracte de lucrări (Proiectare și Execuție sau Execuție) în care au fost sintetizate prevederile legislației, informații și recomandări primite de la autoritățile naționale responsabile în domeniul achizițiilor publice. Aceste modele au ca scop fluidizarea derulării procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, astfel încât beneficiarii să aibă posibilitatea respectării graficului de achiziții și încadrarea în perioada de implementare a proiectelor. De asemenea, aceste modele au fost revizuite ori de câte ori a fost modificată legislația privind achizițiile publice sau s-a primit un punct de vedere/o clarificare din partea ANRMAP, UCVAP, CNSC sau a Beneficiarilor, ca urmare a derulării concrete a licitațiilor.

Pentru a putea asigura o actualizare a acestor modele, ca urmare a modificărilor legislative ,dar și pentru a ține cont de cele mai bune practici, Beneficiarii vor comunica AM POS Mediu modificările documentațiilor de atribuire, însoțite de argumentele/justificările care au condus la această decizie.

**Beneficiarilor proiectelor finanțate prin POS Mediu în calitate de Autoritate Contractantă le revine responsabilitatea respectării prevederilor legislației naționale în ceea ce privește aprobarea și demararea lucrărilor de investiții multianuale, precum și respectarea prevederilor Cererii de Finanțare și a documentelelor aferente acesteia pe toata perioada implementării.**

AM POS Mediu are responsabilitatea verificării documentației în vederea stabilirii eligibilității cheltuielilor **ex-post**, după semnarea contractelor și efectuarea plăților de către Beneficiari.

**Întârzierile în contractare, din diverse motive (contestații, relicități ale contractelor, întârzieri în luarea deciziilor privind atribuirea contractelor), pot duce la întârzierea implementării proiectului și reducerea fondurilor nerambursabile alocate.**

### **Achizițiile publice**

- Beneficiarul are obligația să respecte legislația în domeniul achizițiilor publice și va transmite OI/AM rezultatul verificărilor efectuate de instituțiile abilitate, pe toată perioada de implementare a Proiectului. **Nerespectarea acestei obligații poate conduce la neeligibilitatea parțială sau totală a contractului/contractelor încheiate în cadrul Proiectului.**
- Atribuirea contractelor de lucrări publice, bunuri și servicii, din cadrul proiectelor aprobate a se finanța din POS Mediu, necesită respectarea normelor și principiilor Tratatului CE și legislației naționale, respectiv: **nediscriminarea, tratamentul egal, recunoașterea reciprocă, transparența, proporționalitatea, eficiența utilizării fondurilor publice precum și asumarea răspunderii.**
- Pentru a fi respectate **principiile nediscriminării și tratamenului egal**, astfel încât să se permită condiții de concurență loială tuturor operatorilor economici interesați de adjudecarea unui contract, beneficiarii trebuie să țină cont de următoarele elemente minime:
  - Descrierea nediscriminatorie a specificățiilor: descrierea caracteristicilor solicitate ale unui produs sau serviciu nu trebuie să se refere la o marcă specifică sau sursă, sau la un anumit proces, sau la mărci înregistrate, patente, tipuri sau o origine sau producție specifică decât dacă o astfel de referință este justificată de obiectul contractului și este însoțită de cuvintele "sau echivalent". În orice caz, ar fi de preferat folosirea unor descrieri mai generale de performanță sau funcții;
  - Egalitatea de acces pentru operatorii economici din toate statele membre: entitățile contractante nu trebuie să impună **condiții ce cauzează discriminare directă sau indirectă** față de potențialii ofertanți;
  - Recunoașterea reciprocă a diplomelor, certificatelor și altor titluri oficiale de calificare: în cazul în care candidaților sau ofertanților li se solicită să prezinte certificate, diplome sau alte forme de dovezi scrise, documente din alte state membre ce oferă un nivel echivalent de garanție, acestea trebuie să fie acceptate în conformitate cu principiul recunoașterii reciproce a diplomelor, certificatelor și altor titluri oficiale de calificări;
  - Termene limită corespunzătoare: termenele limită pentru exprimarea interesului și de transmitere a ofertelor trebuie să fie destul de lungi, astfel încât să permită întreprinderilor din alte state membre să facă o evaluare semnificativă și să-și pregătească oferta;

- Abordare transparentă și obiectivă: toți participanții trebuie să fie în măsură să cunoască în prealabil regulile aplicabile și trebuie să aibă certitudinea că aceste reguli se aplică tuturor în același mod;
- Asigurarea unui **proces transparent** presupune în primul rând o publicitate vizibilă chiar și în cazul achizițiilor directe. Astfel, este necesar a se asigura publicitatea adecvată prin publicarea unui anunț suficient de accesibil înainte de atribuirea contractului. Acest anunț trebuie publicat de către Autoritatea Contractantă în scopul de a deschide o competiție pentru atribuirea contractului prin diferite mijloace de publicitate:
- Publicații locale, pentru cazuri speciale, cum ar fi contracte cu valoare foarte mică pentru care există doar o piață locală (internetul, reviste oficiale naționale, reviste naționale specializate în anunțuri de achiziții publice, ziare cu acoperire națională sau regională sau publicații de specialitate, mijloace locale de publicare, ziare locale, reviste municipale de anunțuri sau chiar aviziere)
  - Publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, care nu este obligatorie **în cazul achizițiilor directe**, dar ar putea fi o opțiune interesantă, în special pentru contractele cu valoare ridicată.

**Prin urmare, recomandăm respectarea prevederilor legislației naționale și comunitare în atribuirea contractelor din cadrul proiectului, astfel încât să se asigure eficiența utilizării fondurilor publice precum și reducerea riscului de a efectua cheltuieli ce ar putea fi declarate neeligibile sau de a suporta eventuale corecții financiare.**